Donderdag 13 Juni 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4833

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
telef. 1358 Postbus 80, Willemstad
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Labour-conferentie bekrachtigt Bevins buitenlandse politiek.

Verzoek van Communisten om samensmelting afgewezen.

Italiaans Cabinet benoemt De Casperi tot Staatshoofd.

Moeder Cabrini e.a. heilig verklaard

BEVIN SPREEKT VOOR HET LABOUR-CONGRES.

Bevin gaf de mogelijkheid te kennen, dat Groot Britannië de aanbeveling van de Engels-Noordamerikaanse commissie zal verwerpen om honderdduizend Joden onmiddellijk toe te laten in Palestina. Zijn buitenlandse politiek verdedigend op de conferentie van de Labourpartij te Bournemouth verklaarde de Britse Minister van Buitenlandse Zaken: „Indien wij honderdduizend Joden morgen in Palestina plaatsen zou ik er nog een divisie van Britse troepen moeten brengen. Ik ben niet bereid zulks te doen. Ik moet tot de Joden en Arabieren zeggen: 'Leggen jullie asjeblieft de geweren weg. Blaast den Britsen Tommy niet op die kalm en onschuldig is in deze zaak. Gij schept een nieuwe phase van anti-semietisch gevoelen in het Britse leger'.

Ik geloof dat, indien beide partijen zich zouden ontwapenen, de vrede en ontwikkeling veel gemakkelijker zouden ontstaan".

Bevin zeide dat Palestina een ontzaggelijk probleem is. „In werkelijkheid is het een probleem voor het Departement van Koloniën, doch ik erken dat je het niet langer een koloniaal probleem kunt laten — het is internationaal".

„De agitatie in de Verenigde Staten en vooral in New York om honderdduizend Joden naar Palestina te brengen — en ik wens niet dat de Noordamerikanen mij verkeerd verstaan — is omdat zij er niet te veel in New York willen hebben".

Bij de bespreking van het Spaanse vraagstuk zeide Bevin: „Ik geloof dat het probleem van Spanje vertroebeld is. Ik geloof, dat, indien andere landen zich niet hadden ingelaten met de zaken in Spanje, Franco reeds verdwenen zou zijn'.

Bevin maakte bekend, dat hij „het nauwste contact met het Spaanse volk" heeft gehad. „Zij vrezen een burgeroorlog en dat zou u ook". zeide hij.

De resolutie, welke aan de conferentie voorgelegd was of economische sancties tegen Spanje toe te passen noemde Bevin „niet verstandig".

„Ik heb vroeger reeds gezegd, dat zodra u sancties begint toe te passen u zich op oorlog moet voorbereiden. Als je begint met dat spel zul je je de haat van het Spaanse volk op de hals halen in plaats van de steun". Bevin zeide ten alle tijden met de Verenigde Staten en Frankrijk overleg te willen plegen in verband met het Spaanse vraagstuk.

Bevin gaf te kennen, dat hij afzonderlijke vredesverdragen zou tekenen met de vroegere asmogendheden en haar satellieten in Europa, indien de onderhandelingen tussen de Ministers van Buitenlandse Zaken geen overeenkomst ten gevolge zouden hebben.

„Men heeft mij gevraagd of ik een afzonderlijk vredesverdrag zou sluiten ondanks de beslissingen die tijdens de oorlog genomen werden. Ik weet niet welke stappen genomen zullen moeten worden om tot dergelijke vredesverdragen te komen. Doch wel kan ik zeggen dat geen enkel land mij eeuwig in staat van oorlog zal houden met andere landen. Hoewel ik mij niet bind bij bepaalde methoden, zal de weg gevonden moeten worden. Wij kunnen zo niet voortgaan. Het is onverdedigbaar. Toen de Verenigde Staten een verdrag van 25 jaar voorstelden om Duitsland ontwapend te houden dacht ik dat het een redelijke tijd was om het nazisme de kop in te drukken en ik verwelkomde het. Hetzelfde deden mijn collega's in de regering".

BEVIN
„Wat kan ik doen?"

Bevin zeide, dat de grootste vijanden voor de Engels-Russische vriendschap „de Russische aanhangers in dit land" zijn. Hij herinnerde eraan dat hij aangeboden had het twintigjarig Engels-Russisch vriendschapsverdrag te verlengen tot vijftig jaar, doch werd teruggewezen door Stalin die volhield dat het pact geamendeerd zou moeten worden. „Ik zeide tot hem: 'Laat mij weten wat u schikt'. Ik besprak de punten waar de Russische en Britse belangen elkaar ontmoeten. Ik zeide: 'Wij kunnen het niet helpen als wij elkaar ergens ontmoeten en wat mij en u te doen staat is de kogellagers gesmeerd te houden zodat er geen wrijving zal ontstaan waar wij elkaar raken'. Met een schouderophaling keerde hij zich om en vroeg: 'Wat kan ik meer doen?'

Ik heb besprekingen gehad met den Ambassadeur, doch Gij ziet dat ik nergens vooruit kom. Ik bereik niets definitiefs, doch ik zal vandaag niets zeggen dat kwaad bloed zou kunnen zetten of moeilijkheden veroorzaken, met het oog op de verdere pogingen die ik de volgende week zal doen". (Dit sloeg op de aanstaande bijeenkomst der Ministers in Parijs op Zaterdag).

Bevin vervolgde: „Elk nieuwsblad in dit land drukt elke redevoering af die de Generalissimo of Molotov uitspreekt. De redevoeringen die in het Lagerhuis gehouden zijn, zijn nog niet verschenen in enig Russisch nieuwsblad. Wat is de reden waarom het volk van Rusland niet mag weten wat er elders gebeurt?"

Bevin zeide wederzijdse luchtdiensten tussen Londen en Moskou voorgesteld te hebben. „Men deelde mij mede dat dat nooit zou gebeuren en dat wij slechts bij speciale gelegenheden en na speciale regelingen met een Brits vliegtuig Rusland zouden kunnen binnenvliegen. Indien wij geen wederkerigheid kunnen krijgen wat kan ik doen? Ik kan niet in oorlog gaan en hen ertoe dwingen. Ik kan het hun slechts vragen".

Hij maakte bekend, dat Sir Stafford Cripps, Secretaris van de Handelsraad, aangeboden heeft om naar Moskou te vliegen teneinde de handel met de Sovjet Unie te bespreken. „Indien je geen antwoord krijgt waarom ons dan de schuld geven?"

Bevin zeide, dat de strijdvraag bij de komende Minister-conferentie in Parijs zou zijn of Europa gesplitst zal worden in Oostelijke en Westelijke blokken. „Ik zal niet meedoen met de ontwerping van enige strategie tegen Rusland. Evenmin zal ik een ogenblik de expansie overwegen. Doch deze verdeling van Europa, deze afschuwelijke taak om een lijn te trekken van Stettin naar Albanië en daarachter die versterkte positie — indien dat gebeurt, wat God moge verhoeden, zult Gij twee kampen krijgen in Europa en dat zal de weg zijn naar een nieuwe oorlog". Bevin vroeg ten slotte om een vredesverdrag met Oostenrijk en drong aan op de verwijdering der bezettingstroepen uit het Donaubekken.

Bevins politiek goedgekeurd.

Met overweldigende meerderheid van stemmen keurde de conferentie van de Labourpartij Bevins buitenlandse politiek goed. De resolutie om zijn beleid goed te keuren werd aangenomen. Vijf andere resoluties, welke alle als critiek bedoeld waren, inbegrepen een om de verbreking der betrekkingen met Spanje te eisen, werden ingetrokken of verslagen.

Ook werd het verzoek van de Communistische Partij om samensmelting met de Labourpartij afgewezen met 2.678.000 tegen 468.000 stemmen (Bournemouth. (AP) 12.6).

VOORBEREIDINGEN IN NAPELS.

Troepen, bewapend met kanonnen en lichte machinegeweren, namen stelling in de straten van Napels in afwachting van eventuele moeilijkheden bij de betoging die de republikeinen om 15 uur zullen houden om het cabinet ertoe te bewegen Umberto te verstoten. Gisteren demonstreerden de monarchisten en belegerden zij het communistisch hoofdkwartier gedurende enkele uren.

De „Giornale d'Italia" meldde uit Taranto dat de republikeinen er gisteren in botsing kwamen met de monarchisten. 28 Personen werden gewond en 15 gearresteerd. Het cabinet is niet in staat Umberto te bewegen de troon te verlaten. De koningin en de kinderen bevinden zich al in Portugal en Umberto's koffers zijn gepakt. Maandag besloot het Hoge Gerechtshof, dat de republiek gekozen is, doch dat nog een vonnis moet worden geveld over de petities waarin beweerd wordt, dat er fraude zou zijn gepleegd bij de verkiezingen. (Rome, (AP) 12.6).

BOTSINGEN IN ROME.

door

John McKnight.

Botsingen tussen monarchisten en republikeinen bewapend met stokken en ijzerstaven, hadden kapotte hoofden ten gevolge in Rome. En in Napels bleef de toestand gespannen terwijl Italië nog een dag doormaakte in de vreemde situatie dat het een republiek is met een koning.

Later op de dag werd de toestand in Napels evenwel minder gespannen toen de Vakbonden aldaar instemden met het verzoek van den Minister van Binnenlandse Zaken Giuseppe Romita om de pro-republikeinse betoging niet te laten doorgaan.

Vrachtauto's vol politiemannen snelden naar het Piazza del Popolo in Rome waar men elkaar te lijf ging. Vele politiemannen die gewond werden waren in burger gekleed met armbanden, waaruit blijkt dat de regering nieuwe strijdkrachten recruteert om de wanordelijkheden tegen te gaan.

Tevoren hadden troepen, bewapend met kanonnen en mitrailleurs, stelling genomen in de straten van Napels om het hoofd te bieden aan de verwachte moeilijkheden als gevolg van de voorgenomen republikeinse betoging om te eisen dat Umberto afstand zou doen van de troon.

In Taranto zijn de wanordelijkheden ontaard in openlijke uitbarstingen. Het resultaat is: zeven doden en honderd gewonden.

De Gasperi's overwegend republikeins cabinet kwam vijfmaal bijeen binnen de laatste 48 uren in een poging om het probleem op te lossen. Kringen die in nauw contact staan met de koninklijke hofhouding, waren van mening, dat Umberto niet zal toegeven alvorens het Hoge Gerechtshof een uitspraak heeft gedaan over de beschuldigingen dat er bij het plebisciet van 18 Juni fraude zou zijn gepleegd.

De vlag van het koninkrijk Italië wappert nog boven het Quirinaal, terwijl de republikeinse banier gehesen is boven het Viminale.

Geallieerde diplomatieke kringen gaven uiting aan de mening, dat de regering de toestand beheerst. Men hield vol, dat de Geallieerde politiek is om zich niet in te laten met de quaestie en de uitwerking van het vraagstuk aan de Italianen over te laten. Ingelichte kringen bevestigden evenwel, dat Geallieerde woordvoerders als hun mening aan de regering hebben te kennen gegeven, dat de koning „wettelijk op hechte grond" staat door de beslissing van het Gerechtshof af te wachten (Rome, (AP) 12.6).

DE TOESTAND IN ITALIË.

Een woordvoerder van het koninklijk huis in Italië zeide, dat de benoeming van Alcide de Gasperi tot Hoofd van de Staat door het cabinet „niets heeft veranderd" aan het conflict van het cabinet met Umberto over de uitslag van het plebisciet.

Hoewel de handeling van het cabinet eenzijdig was neemt men aan dat de vorst zijn stilzwijgende goedkeuring heeft gegeven en uit Rome zal vertrekken naar het landgoed San Rossoro in Noord-Italië waar hij zal wachten op de uitspraak van het Hoge Gerechtshof over de beschuldigingen dat er fraude zou zijn gepleegd. Deze uitspraak wordt verwacht op 18 Juni.

De koninklijke vlag wapperde heden boven het Quirinaal en een zegsman verklaarde, dat Umberto zich in de residentie bevond. „Ik weet van geen plannen omtrent een vertrek van hem. Er is niets veranderd in de situatie. Of deze vandaag zal veranderen weet ik niet."

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken meldde intussen, dat, zelfs ingeval elk blanco en ongeldig stembriefje aan de monarchie zou worden toegekend, de republiek toch zou winnen. De socialistische Vice Premier Pietro Nenni zeide, dat de uitslagen aantonen, dat 24.877.300 Italianen stemden, waarvan 1.525.628 blanco of ongeldige stemmen uitbrachten.

De meerderheid van het totaal aantal stemmen — welke volgens sommige monarchisten nodig zou zijn voor elke partij om te winnen — zou zijn 12.443.651. Nenni zeide, dat de republiek in feite 12.672.767 stemmen kreeg. Er kwamen berichten uit het industriële Noord-Italië, dat de arbeiders in die republikeinse sterkte woelig werden als gevolg van het uitstel in de overgang van de monarchie naar de republiek. Een AP-bericht uit Milaan zeide, dat de Kamer van Arbeid daar gisteren de arbeiders ertoe overhaalde om niet te staken in een poging om Umberto's afstand van de troon te bespoedigen (Rome, (AP) 13.6).

DE MOEFTI VLOOG NAAR SYRIË.

Officiële kringen in Parijs zeiden, dat de Moefti van Palestina op 4 Juni uit Frankrijk vertrokken is per vliegtuig van de Air France, welke hem rechtstreeks naar Damascus bracht. Deze kringen zeiden, dat de Moefti reisde met een Syrisch paspoort onder Syrische nationaliteit en — naar verluidt — geen geheim maakte van zijn bedoelingen om te vertrekken. Zo zou hij twee weken tevoren een vriend hebben medegedeeld, dat hij Frankrijk zou verlaten.

De Moefti had een auto van de Franse regering ter beschikking gekregen voor de duur van zijn verblijf in Frankrijk. Hij had volledige vrijheid van beweging met de bepaling, dat hij de Franse regering op de hoogte zou houden van zijn reizen. Men zegt, dat hij deze auto gebruikte om zijn woning te verlaten. Hij werd gereden naar het huis van een vriend waar hij uitstapte. Hij zond de auto naar de woning van een anderen vriend in Parijs, vermoedelijk om de Franse politie op een dwaalspoor te brengen (Parijs, (AP) Parijs, 12.6).

het nieuws van vandaag

In Moskou, Washington en Londen staan de Ministers van Buitenlandse Zaken klaar om zich wederom naar Parijs te begeven ter bijwoning van de viermogendheden - conferentie ter voorbereiding der vredesverdragen. Molotov en Byrnes treffen kalm de laatste voorbereidingen, doch Engelands Bevin heeft nog een laatste succesrijke poging gedaan om zijn positie te versterken. Op de conferentie van de Labourpartij te Bournemouth heeft hij een redevoering gehouden om nog eens zijn standpunt over verschillende internationale aangelegenheden uiteen te zetten en hierop heeft de conferentie met overweldigende meerderheid van stemmen zijn politiek goedgekeurd. Van belang zijn de volgende punten, die door Bevin besproken werden: 1) Hij is tegen de onmiddellijke inwijking van 100.000 Joden in Palestine. 2) Hij wil de betrekkingen met het Franco-regime in Spanje niet verbreken en ook geen economische sancties toepassen — „Sancties zijn een voorbode van de oorlog". 3) Indien Rusland zijn starre houding handhaaft op de aanstaande conferentie in Parijs, zal Engeland afzonderlijke vredesverdragen sluiten — „Niemand zal ons in staat van oorlog houden", aldus de Minister. 4) Rusland wijst alle pogingen tot samenwerking af en „wat kan ik dan doen?" 5) De aanhangers van de Sovjet Unie in Engeland bevorderen de Brits-Russische vriendschap allerminst.

Ten aanzien van dit laatste punt was de conferentie het ook volkomen eens. Een verzoek van de Britse Communistische Partij om aansluiting werd afgewezen met verpletterende meerderheid van stemmen.

De Britten hebben evenals de Noordamerikanen besloten zich niet in te laten met de huidige moeilijkheden in Italië waarbij men de vreemde toestand heeft, dat men er onder een republiek met een koning leeft. Het Italiaanse cabinet heeft Premier Alcide de Gasperi benoemd tot Staatshoofd in een poging om een voorlopige oplossing te vinden, doch Umberto schijnt niet van zins om te vertrekken alvorens het Hoge Gerechtshof uitspraak heeft gedaan over de beschuldigingen van fraude bij de verkiezingen.

Uit Vaticaanstad komt tenslotte het nieuws, dat Moeder Frances Xavier Cabrini en drie anderen heilig zijn verklaard. Moeder Cabrini is de eerste heilige van de Verenigde Staten.

De Waarheid en de „Waarheid".

Het communistische dagblad De Waarheid heeft een prachtig staaltje vertoond van objectieve berichtgeving. Het begrip „waarheid" in de communistische denkwereld blijkt een geheel andere betekenis te hebben dan bij ons, zoals ook uit het Moskouse dagblad Pravda (d.i. waarheid; het Amsterdamse blad bezat nietternaal de originaliteit een eigen naam te verzinnen) het begrip „democratie" een andere zin heeft dan bij ons, die voor dit Russische begrip veeleer dictatuur zeggen. Het artikel, uitzonderlijk lang voor de kleine Nederlandse krantjes, is geschreven zoals de redactie opmerkt „door een abonnee op dit eiland ... slachtoffer in het productieproces zoals hij zichzelf ironisch noemt, die om 6 uur 's morgens de deur uitgaat en er niet voor 's avonds 5 uur inkomt".

Wij kennen die armzalige slachtoffers, **die hier zwoegen voor een hongerloontje,** zodat deze lieden die in Nederland nimmer een cent in hun hand hadden, hier meteen de parvenu uithangen, zich verheven gevoelen boven de landskinderen en als echte nouveaux riches zilveren sigarettenaanstekers, zware gouden armbandhorloges en soortgelijke inslaan met de energie van iemand die zulke dingen nog kennelijk nooit heeft bezeten. Hoe trekken zij met een zwaai hun overhemdsmouw op om het goud te laten flonkeren in het lamplicht...

De Waarheidklant, begint zijn exposé met iets over geschiedenis en aardrijkskunde, vertelt iets van de belangrijkheid van de olie. „Alles wat de klok slaat is olie. Omdat de CPIM het gehele eiland beheerst zijn er prachtige asfaltwegen aangelegd en daardoor is Willemstad 'voor de tropen' althans een vrij moderne stad geworden. Het verkeer tussen de overige kleine plaatsjes op het eiland wordt hoofdzakelijk met autobussen onderhouden.

Er zijn slechts enkele fietsen en die worden alleen gebruikt door landsmensen. Iemand, zoals ik, die gaarne na die vijf bezettingsjaren in Nederland, eindelijk weer eens in het bezit van een fiets dacht te komen sloeg de plank finaal mis want „hier rijdt een blanke niet op de fiets", vertelde men mij

Een raar wereldje toch, vooral omdat je niet meteen even ƒ 2000 kan neertellen voor een tweedehands auto'tje. In het begin was het dus lopen geblazen. Van en naar het werk met een personeelsbus. Op Curaçao moeten naar verhouding de meeste particuliere autobezitters ter wereld zijn. Dat kan best, want in de hoofdstraat is het de hele dag door één file auto's. Maar genoeg daarvan".

Tot zover de Waarheidsverdraaiende Waarheidschrijver. Het is heel moeilijk om de juiste sfeer te treffen bij een gecompliceerde samenleving — zowel sociaal als economisch — maar de waarheid is het bovenstaande zeker niet. Waar is zeer zeker, dat alles om de olie draait, maar dat nu juist omdat de CPIM het eiland beheerst (ook nog wel een te bestrijden opinie) asfaltwegen zouden zijn aangelegd is toch een te vreemde conclusie. Zeer zeker heeft de economische welvaart haar oorsprong in de olieraffinaderijen en kon het gouvernement daardoor over zulke middelen beschikken dat het eiland opgevoerd werd tot een niveau dat enig is in de gehele Caraïbische zee. Juist in dit jaar, waarin het tien jaar geleden is dat definitief met de sociale wetgeving begonnen werd, klinkt het wel erg onwaarheidslievend te vernemen dat dat alles gebeurde omdat de olie het eiland beheerst. In dat geval had de olie immers eenvoudiger zelf het zaakje kunnen aanpakken, wat goedkoper uitgekomen zou zijn, omdat een gouvernement altijd duur werkt. Waarom niet eerlijk erkend dat het Nederlandse gouvernement, gebruik makend van de middelen die zo rijk vloeiden door de olie-industrie, nu eens getracht heeft een mooi voorbeeld van 'koloniaal' beleid te geven aan de wereld, een veel mooier voorbeeld dan bijvoorbeeld de Communisten doen die concentratiekampen inrichten voor andersdenkenden en diplomatieke reizigers laten verdwijnen. Wij nemen maar een voorbeeld, zoals de Waarheidschrijver ook deed.

Onwaarheid is het ook te zeggen dat er „slechts enkele fietsen" zijn, want er rijden, **ongeteld de niet-genummerde CPIM-fietsen, 2300 rijwielen rond (tegen 3780 auto's en 200 motorfietsen)** Wil de Waarheidsman zo graag een fiets kopen dan kan hij bij ettelijke fietsenhandelaars terecht, die handelaar genoeg zijn om hem de fiets te verkopen en niet te zeggen dat „hier een blanke niet op de fiets rijdt". Het laatste is trouwens pure waanzin.

Vervolgens zegt de Waarheidman de volgende onwaarheid: „De bevolking is overwegend r.k. ongeveer 80 à 85% (dit is correct)" en „als gevolg hiervan interesseert men zich blijkbaar weinig voor het politieke wereldgebeuren". Hierover moet de Waarheidsabonnee verzuimd hebben het hoofdkwartier te Moskou te raadplegen, want in die waarheidminnende omgeving is men juist van mening dat de katholieken te veel aan politiek doen en daardoor de communisten in de wielen rijden. Elke dag publiceert de communistische pers daar artikelen tegen de „politieke bemoeienissen" en „verkiezingsredevoeringen" van den Paus. Deze waarheid van de Waarheid zal door Pravda dus zelfs niet als waarheid worden aangemerkt.

Van de Democratische Partij zijn enkele leden „macamba-haters", die „echter door het grootste gedeelte van de inheemse bevolking niet voor vol worden aangezien, daar zij met weinig werkelijk gezonde gezichtspunten in de Staten voor de dag komen".

„Wat de ontwikkeling betreft staat de Curaçaoënaar ontegenzeggelijk achter bij den Surinamer, een uitzondering daargelaten. Een Curaçaoënaar die in het bezit van een mulodiploma is, is met een verrekijker te zoeken".

Ontwikkeling is altijd iets individueels, men kan dus niet van den Curaçaoënaar in het algemeen spreken. Men heeft vele zeer ontwikkelde, universitair geschoolde Curaçaoënaars (helemaal geen uitzondering, vergissen wij ons niet dan hebben wij eens gelezen dat er veel meer Curaçaoënaars academisch opgeleid worden dan Surinamers), en ook vele minder ontwikkelden. Precies zoals men vele zeer ontwikkelde Nederlanders heeft en ook vele niet ontwikkelde. Men heeft vele mensen die het serieus nemen met de waarheid en men heeft er ook die er een loopje mee nemen als dat in hun vaarwater te pas komt. Het zou zeker onbillijk zijn om dit van „den Nederlander" te zeggen, omdat er toevallig enkele mensen à la het type van dezen

Waarheidabonnee zijn. Numeriek gesproken heeft de Waarheidschrijver zeker ongelijk, want „de" Curaçaoënaars staan dan zeker vóór bij „de" Surinamers, waaronder men immers ook vele bosnegers aantreft. Wij zeggen hierbij niets van de Surinamers, want onze sympathie voor dat volk is genoegzaam bekend. Er zijn zeer ontwikkelde Curaçaoënaars, Surinamers en Nederlanders, maar ook zeer onontwikkelde. Percentsgewijze is het aantal analfabeten van Curaçao het laagst van het hele Westelijk halfrond. Terwijl het aantal jongelui met een mulodiploma zo ontstellend groot wordt, dat er enige tijd geleden in een ander blad artikelen zijn gepubliceerd die het een ramp noemden zovele jongelui als hier de mulo af willen lopen, omdat er geen krachten voor handwerk overbleven!

Dat de goede vaklui bij de CPIM „ook in de meeste gevallen afkomstig zijn van een ander land of eiland" is niet juist, zoals door de CPIM-directie herhaaldelijk aan ons werd medegedeeld. De CPIM is zeer tevreden over onze Curaçaoënaars, maar zeker niet met dergelijke waarheden gediend.

De Waarheidman is goed ingelicht want hij weet te vertellen dat alleen in 1943 toen een Duitse U-boot (de Waarheidschrijver toont meer taalkundige Duitse sympathie) het eiland beschoten had in de verduistering ingevoerd, welke tot het einde van de oorlog heeft geduurd. De waarheid is, dat een Duitse duikboot begin 1942 onze kusten beschoot, dat door de actieve houding van ons kleine maar flinke militaire apparaat volgende aanvallen werden geweerd, waarbij enkelen hun leven lieten. De verduistering heeft helemaal niet tot het einde van de oorlog geduurd, maar werd tot ieders ergernis elke keer ingevoerd, opgeheven, ingevoerd en weer opgeheven.

De Waarheidabonnee heeft hier ook naar de kranten gekeken en „naast een paar kleine blaadjes twee dagbladen" (er zijn er vier) ontdekt waarvan hij het ene — dat hij toch als communist met groter interesse moet hebben bekeken dan het onze — de „Nieuws- en Beursberichten" noemt, dat „door de CPIM schijnt te worden gefinancierd" en dan nog de „Amigo di Curaçao", dat simpel een „r.k. blad" wordt genoemd waarmede de kous af is. Van de „Nieuws- en Beursberichten" heeft de Waarheidman — n'en déplaise den oud-redacteur Henk de Wit, op wiens regiem dit moet slaan — de volgende recensie, waarover de lezer oordele:

„De „Nieuws- en Beursberichten" is te Amerikaans ingesteld en doet zo af en toe mee de spanning voor de volgende oorlog er in te houden. Zo worden geregeld foto's van zg. Russische spionnen afgedrukt, die in Amerika opgepakt zijn. Die verhaaltjes laat ik voor wat ze zijn. Feit is, dat alles wat als Hollander hierheen gekomen is deze dingen verafschuwt. De goedkope oorlogspropaganda doet te veel denken aan de methoden der Duitsers. Pro of contra rood of zwart, zij die de oorlog in de bezette gebieden hebben medegemaakt, wensen van een volgende hel verschoond te blijven".

Op cultureel gebied heeft de Waarheidman minder goed uit zijn ogen gekeken dan George Seppen wiens rede wij gisteren afdrukten (en die blijkbaar met meer animo werd ontvangen op Curaçao dan die van Herman de Man), hoewel het natuurlijk mogelijk is dat de Waarheidvriend niet ontvangen werd in die kringen die aan den heer Seppen kennisneming van het culturele leven buiten de bioscoop mogelijk maakten.

„Ten slotte nog enkele opmerkingen betreffende het culturele leven. Veel geestelijke ontspanning bestaat hier niet. Er zijn hier drie bioscopen: West End, Cinelandia en Roxy (Schouwburg).

West End kan de vergelijking met een der beste bioscopen in Amsterdam doorstaan, het Citytheater en Tuschinski uitgezonderd. Cinelandia is de grootste bioscoop en zal ongeveer evenveel mensen kunnen herbergen als de City in de hoofdstad. Roxy wordt behalve als bioscoop, ook als schouwburg gebruikt.

Iedere avond worden in deze drie bioscopen twee voorstellingen gegeven. Elke voorstelling draait een nieuwe hoofdfilm. Tevens worden er ook iedere avond andere films gedraaid. Een programma voor een week, zoals in Holland, kent men hier niet. Toneel wordt niet gegeven. In dit opzicht is het zo nu en dan overkomen van een toneelgezelschap dringend nodig.

Verder is er nog een gouvernementsbibliotheek, waarvan men tegen een kleine bijdrage lid kan worden. Het is een prachtig gebouw. De collectie boeken verdient evenwel aanvulling, daar er door de oorlog een groot hiaat is ontstaan".

Wij laten het bij dit fraais. Misschien zit de anonieme schrijver — waarom niet manmoedig een aanval getrotseerd als Herman de Man, van wien men in elk geval niet kan zeggen dat hij stookte en zelf buiten schot bleef, want hier en in Nederland komt hij voor zijn mening, ook al is het een foutieve mening, rondborstig uit — nog op Curaçao. Wellicht leest hij dan dit artikel, dat zeker niet geschreven werd om hem te bekeren. Wij houden niet van bekeringsactie, omdat de dorst naar waarheid, d.w.z. eerlijkheid, objectiviteit, rondborstigheid, het haten van stokerijen, de onmin der gezagsondermijning, worde gelest.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	4998
2e prijs	11776
3e prijs	16153
4e prijs	15892

VLEESSCHAARSTE HOUDT AAN.

De vleesschaarste houdt aan. Er is practisch geen rundvlees te krijgen. Alleen slagerijen zoals van Prince kunnen hun vaste klanten helpen. Hedenmorgen was er op Otrabanda alleen maar kalfsvlees te krijgen bij een enkele hal.

HYGIËNISCHE DIENST KAN NIET HELPEN.

Op de hoek van Consciëntiesteeg—Sebastopolstraat is de boel onder vuiligheid, aangezien de lozing der wc's van het gehele complex verstopt is. De Hygiënische Dienst, welks hulp ingeroepen werd, zeide echter niet te kunnen helpen wegens gebrek aan personeel.

SAMENSTELLER VAN HANDELSGIDS OP BEZOEK.

Curaçao wordt op het ogenblik bezocht door den heer S. G. C. Lomas, die volgens zijn naamkaartje allerlei functies bekleedt, waaronder die van Directeur van de B. W. I. & South American Publicity Co. In deze hoedanigheid reist hij rond door West Indië en Zuid-Amerika om allerlei handelsondernemingen en zaken te bezoeken, gegevens van haar te vragen en verdere bizonderheden te noteren met de bedoeling om deze op te nemen in een handelsgids welke hij bezig is samen te stellen. Naar hij ons mededeelde, zal deze handelsgids bestaan uit ongeveer 2000 bladzijden. Tegen October zal een editie met een oplaag van 100.000 exemplaren verschijnen in Canada. Het boek zal gedistribueerd worden in de Verenigde Staten, Engeland, Canada, Zuid- en Midden-Amerika, West Indië en de Guyana's.

S. G. C. LOMAS
...... vruchtdragend.

Het idee van den heer Lomas kan inderdaad vruchtdragend zijn. Als een handelaar contact wil zoeken met een of andere firma kan hij de handelsgids even opslaan en er de gewenste gegevens over vinden.

Eventueel zal er een foto bij zijn van de zaak. Zo ook kan men de gegevens nodig hebben wanneer men een brief ontvangt van een onbekende onderneming.

De heer Lomas heeft Suriname bezocht en met het oog op de economische toenadering die men schijnt te zoeken met het zustergebiedsdeel is dit vanzelfsprekend al een reden waarom men zulk een handelsgids zou willen hebben. Ook zal hij naar Aruba gaan en verder naar Haiti, de Republiek Santo Domingo, Cuba, Bermuda enz. Gedurende zijn verblijf alhier dat vijf à zes weken zal duren zal de samensteller allerlei plaatselijke ondernemingen bezoeken.

De heer Lomas is ook een verzamelaar van postzegels en muntstukken. In Paramaribo hield hij een tentoonstelling van zijn postzegels, waarbij zulke kostbare exemplaren behoren als een Mauritius van 1847 en een ander van 1857, welke elk een waarde van 3.500 Pond Sterling vertegenwoordigt.

Naar hij van mening was zou hij hier weinig tijd hebben om zich met deze bijzaken bezig te houden, omdat hij in Curaçao een land met een druk handelsverkeer ziet, en dus veel werk wacht.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Aruba — Curaçao.

11 Juni: Mr. L. C. Kwartsz, Mario Pinedo, Flor la Puente, Antonio Ferrer, Paula M. Gomes, Manuela M. de Rovira, Agatito Kelly, Max Wester.

Bonaire — Curaçao.

11 Juni: Oscar en Johan Jansen; Fr. M. Romualdus, Fr. M. Emilianus, Sabino Antonio, Gladys en Baby Hanny Craane; Madelene van Eijk, Margot Booi, Romelia Bomba, Jolanda en Bertha de Jongh

Curaçao — Ciudad Trujillo.

12 Juni: Ana Mercedes en Rosa Emilia U. de Rodriguez; Altagracia del Carmen Castro, Amantina Rodriquez, Lilia Peña Polanco, Dionicia Rijo Aza, Clementi Henri, Carmen Pura Mojica, Flor la Fuente.

Curaçao — La Guayra.

11 Juni: Henri F. van Rhijn, Margot Sabino Cedeño, Johannes J. Stenacker, Sofia de Arias, Vctoria Zapata de Tillero, Robert en Nelen Michael.

Maracaibo — Curaçao.

11 Juni: Sidney G. Ohandler, Jack P. Bartee, Arturo Henriquez, Braulio Lopez, Jorge Romero, Alberto Baruch, Johannes en Dientje Bos; Venencio Gomez, Julio C. Ramon.

Miami — Curaçao.

11 Juni: Johannes Meyer.

Missie Nieuws

Uit Rome werd bericht ontvangen, dat bij keuze door het Algemeen Kapittel gekozen is tot Algemeen Overste van de Congregatie der Broeders van Christelijke Scholen Fr. Athanase, voorheen Assistent van Zuid Amerika.

Dan is er een nieuw ambt in de Congregatie der Broeders van Christelijke scholen gekomen nl. dat van Vicaris Generaal. Het nieuwe ambt van het Vicariaat plaatst den verkozene op de tweede plaats in het Hoofdbestuur van de Congregatie, onmiddellijk na den Hoogeerwaarden Algemenen Overste, met het recht van opvolging, indien de gekozen algemene Overste binnen de tien jaar zou sterven. (Dit is om geen nieuw algemeen Kapittel bijeen te moeten roepen binnen het tijdvak van tien jaar, daarvoor aangeduid in de Constituties).

25 Mei ll. werd tot Vicaris Generaal benoemd de Hoogeerwaarde Fr. Assistent Dionysius van Jezus, dien de Frères op Aruba een maand of twee geleden voor tien dagen in hun midden mochten hebben. Het is een eer voor de Belgisch-Nederlandse provincie, dat één van haar leden daartoe gekozen mocht worden.

De nieuwe samenstelling van het Hoofdbestuur van de Congregatie is derhalve:

Algemeen Overste: Fr. Athanase, voorheen Assistent van Zuid Amerika. Vice-Generaal en Eerste Assistent: Fr. Dionysius van Jezus (van het district Nederland, België en Congo).

Tweede Assistent: Fr. Adolphe Marie (van het district Frankrijk en Kol).

Derde Assistent: Fr. Philothée Jean (van het district Frankrijk en Kol).

Vierde Assistent: Fr. Zacarias (van het district Frankrijk en Koloniën).

Vijfde Assistent: Fr. Eliphus Victor (van het district v. d. Ver. Staten).

Zesde Assistent: Fr. Guillermo Felix: van het district van Spanje.

Zevende Assistent: Fr. Gioachino: van het district van Italië).

Achtste Assistent: Fr. Nivard Anselme: van het district van Canada).

Negende Assistent: Fr. Damien Louis: van het district Frankrijk en Kol).

Tiende Assistent: Fr. Lawrence O'Toole: van het district Engeland-Ierl.).

Elfde Assistent: Antonio Maria: van het district Zuid Amerika.

Twaalfde Assistent: Fr. Fridonin Maria: van het district Midden Europa.

Waren de Assistenten voorheen bijna allen Fransen, nu is het aantal sterk gewijzigd. Een gevolg van de oorlog?

Het Algemeen Kapittel, dat te Rome plaats heeft, zal nog enige maanden duren om de werkzaamheden van de Congregatie in de verschillende werelddelen in verband met de grote na-oorlogse problemen nader te omschrijven.

SURINAME

REIZENDE STATENLEDEN.

In het Surinaamse blad Al-Haq lezen wij over de reis der Statenleden o.a.

„Men weet buiten te vertellen, dat de Voorzitter van de Staten, die tevens Voorzitter is van de Delegatie naar Nederland, zich klaar maakt om dit land voor goed te verlaten. Onze Statenvoorzitter, moet volgens geruchten, de brui hebben aan de Surinaamse politiek, en zich naar alle waarschijnlijkheid ambiëren voor een hoge betrekking in Nederland.

Wij weten niet wat van dit alles waar is, doch horen, dat een zoon van den heer Lim A Po, reeds naar Nederland vertrokken is, terwijl de overige familie bezig is in te pakken.

Men weet ook te vertellen, dat de heer Alberga, ook lid van de Delegatie naar Nederland, onrustig uitkijkt naar de dag, waarop hij in Nederland is. Voor een man, die vijf jaren van vrouw en kind gescheiden is geweest, is dit allezins begrijpelijk. De heer Alberga, zou aanvankelijk reeds met de „Maaskerk" in April zijn vertrokken. Waar het tot nu toe niet vaststaat wanneer de delegatie vertrekken zal, is, volgens onzen zegsman, de mogelijkheid niet uitgesloten dat dit lid, het vertrek van de Delegatie niet eens afwacht, maar vooruit reist.

De heer Smit, het derde lid van de delegatie, moet lijdende zijn aan een maagkwaal, en moet naar men beweert, naar Nederland voor een maagoperatie.

Tot zover dan geruchten, over de oorspronkelijke delegatie van drie.

Van alle delegatie-leden, schijnt Dr. Rambaran Mishre, de enige te zijn, die in Nederland geen andere belangen heeft, dan waarvoor hij uitgezonden wordt. Of de Hindoegroep welke hij geacht wordt te representeren, wat aan hem zal hebben is een open vraag. Men beweert dat dit lid, door de „Unie-meerderheid in de Staten op verbluffende wijze in de delegatie is binnengehaald, nadat hij tot de Unie Suriname als lid zou zijn toegetreden. Waar, of niet, waar, feit blijft dat zulk een belangrijke groep als de 40.000 Hindoes, in dit land beslist aanspraak maakt op vertegenwoordiging in de delegatie, en als zodanig kan de keuze van den heer Rambaran niet anders dan toegejuicht worden.

Des te billijker wordt echter de eis der 60.000 Moeslims in Suriname, nu welker belangen de Staten, bij de delegatie geen rekening hebben gehouden.

[Inmiddels is ter vertegenwoordiging van deze groep toegevoegd Hendrik Misjkin — Red. Amigoe.]

Het laatste en jongste lid van de Delegatie, de heer Ho A Sjoe, is in zijn nieuwe hoedanigheid ook grasgroen. Men heeft van dit lid nog niet eens een redevoering in de Staten kunnen horen, zodat men niet weet, welke ideeën, plannen of richtlijnen hij omtrent de te vragen autonomie, en andere staatsrechtelijke quaesties koestert.

Wat dit laatste betreft, zijn er echter stemmen, dat de gehele delegatie zelf niet weet waarom ze naar Nederland vertrekt.

De Voorzitter zelf verklaarde op de meeting in de Cultuurtuin, dat hij naar Nederland gaat, om de beloofde autonomie te halen, alsof de regering deze netjes in een enveloppe klaar heeft liggen."

[Van Curaçao kan zo iets natuurlijk niet gezegd worden. — Red. Amigoe.]

SPORT

KORPS GEBLESSEERD.

Men deelt ons mede, dat Willie Korps, de uitmuntende rechtshalf van het Curaçaose elftal, niet zal kunnen meedoen aan de wedstrijd tegen Feyenoord op Zondag as. Korps werd geblesseerd in de wedstrijd tegen Suriname en ligt met opgezette knie in het hospitaal. Men zegt, dat hij door Etsji Pieters vervangen zal worden.

ONS KONINKRIJK

DRIE LEGERS SPELEN EEN ROL.

Tien leden van het Amerikaanse „Congress" hebben aan het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken gevraagd, om de Indonesische quaestie onmiddellijk aan de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties voor te leggen.

Men wijst erop dat vredesonderhandelingen thans onmogelijk zijn in verband met het feit, dat in Indonesië drie verschillende legers een rol zouden spelen. Zowel Japanse, Britse en Nederlandse legers bevinden zich in Indonesië (Aneta).

PANIEK IN FAKFAK.

Uit Fakfak te Nieuw Guinea werd gemeld, dat aldaar een boot met Indonesische nationalisten arriveerde. Het gevolg was, dat men een detachement Nederlandse troepen per vliegtuig naar Fakfak bracht. Toen zij hier arriveerden was het stadje practisch verlaten. Het bleek, dat de nationalisten de bevolking hadden wijs gemaakt, dat niet minder dan „38 duizend Soekarno vliegtuigen" Amboina gebombardeerd hadden en thans op weg waren naar Nieuw Guinea. Toen de inwoners dan ook de Nederlandse transportvliegtuigen zagen naderen brak er een paniek uit (Aneta).

Gouvernement van Curaçao.

Departement Sociale- & Economische Zaken.

Levensmiddelen

Beschikking van Woensdag, den 12den Juni 1946 No. 351 a.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken

Gelet op:

Artikel 2 lid 3 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 no. 44), bekrachtigd bij Landsverordening van den 21sten Augustus 1942 (P.B. 1942 no. 161) en zooals laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij Landsverordening van den 10den Juli 1945 (P.B. 1945 no. 111);

Hiertoe gemachtigd door Zijne Excellentie den Gouverneur bij Gouvernements-beschikking van den 5den Juni 1944 no. 2759;

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I Te bepalen, dat het bij lid 25 van artikel I onder A van de beschikking van het wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken van den 10den Juni 1946 no. 351 bepaalde, hierbij vervalt; in plaats hiervoor wordt gelezen:

25. Rijst, Uitgewogen, den kostprijs, vermeerderd met een winstmarge van **maximaal 35%**

II Te bepalen, dat deze beschikking in werking treedt op den 13den Juni 1946; dat deze beschikking zal worden bekendgemaakt in de Curaçaosche Courant en in de hierna te noemen plaatselijke bladen:

„Amigoe di Curacao"
„Beurs en Nieuwsberichten"
„La Union"
„La Prensa"

Het wnd. Hoofd voornoemd.

Mr. H.J.M. Hoogeveen.

Bekendmaking.

De Algemeen Militair Commandant maakt bekend, dat op het eiland Curaçao in afwijking met de vorige bekendmaking de uitbetaling van de demobilisatiegelden zal plaats vinden in het Waterfort en niet in het Fort Amsterdam.

De Algemeen Militair Commandant
H. J. Suermondt.

2—2

ARUBA

DE GROTE FAIR.

[..]e avonden achtereen baad-[..] parochie-club, dank zij [..]er en de gelukkige vondst [..] de heren Antoon van der [..]n, chef van Electra, en [..] Loonstra, electriciën, in [..]e van licht; en drie avon-[..]htereen trokken de mensen [..]olle beursen ter kennis, om [..]k maar met een hart tinte-[..] van opwinding om al de [..]ane emoties huiswaarts te [..]

[..] duizendkoppige mensen-[..] die Vrijdagavond in de [..]ssielaan en op de speel-[..] der Zustersschool te [..]ken stond was ontzettend: [..] zou de betrekkelijk kleine [..] en de geringe ruimte die [..]te kunnen verwerken. En [..]uw had Monseigneur Ver-[..]O. P. niet met een enthou-[..] speech de kermis geopend [..]evrouw Kwarts de laatste [..]re doorgeknipt, of ze [..]nden binnen als een rivier [..]oor haar dijken breekt. De [..]dagavond overtrof evenwel [..]de Vrijdagavond en de Zon-[..]weer de Zaterdag. De be-[..]den fair, zoals oorspronke-[..]edoeld, heeft reuze afmetin-[..]enomen; het bescheiden re-[..]t, dat verwacht werd, heeft [..]ekeningen overtroffen. Des [..]agsavonds waren de totale [..]sten 25700 gulden! Onge-[..]ik! En alles is verlopen [..]er de minste wanklank! De [..]e, die vanzelfsprekend in [..]urt stond, behoefde geen [..]e maal, maar dan ook geen [..]e maal, ter hulp te komen.

Dames en Heren die de voor de verschillende ten-[..]adden, schoten handen te-[..]om al de vragende mensen [..]dienen.

[..] diep in de nacht werkten ze [..]'s anderendaags na enkele [..] slaap de zaak weer voor te [..]den voor de komende [..]d. Ze hebben stuk voor stuk [..]rkt voor tien! Er is er geen, [..] niet dodelijk vermoeid is, [..] er is er ook geen, die het [..] erbij heeft neergelegd. In-[..]deel! Het werk en de ver-[..]heid stegen met de dag, [..] de energie en de werklust [..]eens! Wat enthousiasme al [..] doen kan! Het verricht [..]oudig wonderen!

[..] tent van het Amstelbier [..] zijn kunstig beschilderde ach-[..]ond is een zeer doelmatige [..]e geworden beter had Ju-[..]ieuw het niet kunnen beden-[..] De tent van Pepsi-Cola had [..]s drommen mensen voor [..]staan. Herman Lichtveld had [..]en tekort om zijn ringen uit [..]elken aan al de vragenden. [..]inga met zijn hoge Franse [..]muts was in zijn element; hij [..] oliebollen tekort. De artis-[..] bloementent met zijn glan-[..] spiegels en weelde van [..]en — een waarlijk konink-[..] bijdrage van de Venezo-[..]e kolonie, het geheel stond [..]r leiding van de Heer en Me-[..]w H. Pieters — was een lust [..] het oog en een vreugde voor [..]hart. Oud en jong verdrong [..] om de tent voor touwtjetrek-[..] zowel succes als teleurstel-[..] ontlokte lachsalvos. Maruÿg [..]leerde op de gok-instincten [..]zijn klanten en de kwartjes [..]ven binnen bij de seqonde. [..] grote bar gaf lafenis aan [..]tige kelen en moed om zijn [..] in te zetten op het rad van avontuur, waar de heren Booi en Boesjes als perfecte kermisgasten hun kelen schor schreeuwden!

De horse-races, waar de Heer en Mevr. Tan Arends de leiding hadden, veroorzaakten iedere keer een geweldige spanning. De zaal die boven haar deur de letters Bingo droeg, was proppevol met mensen, die hun geluk in het spel beproeven wilden. De leiding was af. Alle eer aan de heren Wesenhagen, Rodriguez en hun medehelpers. Het restaurant gaf een ogenblik verpozing in al het rumoer en was iedere avond veel te vroeg uitverkocht; betere reclame is al niet denkbaar. De Champagne-tent met zijn spuitend vuur, waar Carmen Newton met een uitgelezen staf van medewerksters voor fl. 1.50 het glas naar champagne bood, had nooit gebrek aan bezoekers.

Hoe Shon Quita met haar medewerksters het leven er hebben afgebracht tussen al die duwende mensen die alsmaar grabbelen wilden in haar ton vol verrassingen, is eenvoudig een wonder! Gelukkig wisten kerels van padvinders wat verademing te brengen door de menigte op afstand te houden.

De nauwe trap die naar boven leidde was veel en veel te nauw voor de stroom van mensen, die niets ongezien en ongenoten wilden laten. Boven weer een bar. Jan Lacle die het vak kent deelde de lakens en dranken uit. Weer een rad van avontuur, maar duurder dan beneden; de heren Heymerink en Smulders genoten van hun succes. Het spinnemeisje, waar iedereen met open ogen bedrogen werd en waar men naar toe trok met de vaste wil om dat drommelse bedrog te ontdekken, heeft haar geheim ongeschonden weten te bewaren. Voor den heer Sanchez een nieuw groot succes. De Amerikaanse verkoop en de prachtige stand van handwerken boden rust na zoveel emoties en verlokten tot bieden en kopen. In de ruimte op het toneel vermaakte een Surinaamse tovenaar en goochelaar het publiek met zijn krasse staaltjes. En boven het gezoemoes van lachende en pratende mensen muziek!

Alle respect voor de dames en de heren die de verschillende afdelingen hebben verzorgd. Wat ze gepresteerd hebben in de drie voorbije dagen grenst aan het ongelooflijke. Maar ook alle respect voor de heren J. de Castro, J. van Galen en E. Harms, die de leiding hadden van het geheel, die overal tegelijk moesten zijn, die van vele kanten tegelijk werden aangeklampt, die voor honderd dingen tegelijk moesten zorgen en ook inderdaad gezorgd hebben!

De kermis is voorbij helaas! Maar hij laat een gevoel van voldaanheid en vreugde achter bij de leiders vanwege het éclatante succes, een gevoel van voldaanheid ook bij de duizenden bezoekers, die zich kostelijk hebben geamuseerd ten bate van een goed doel. En als binnenkort Pastoor Bartel naar Holland trekt met deze schone bijdrage van Aruba ter leniging van de nood van Katholiek Nederland, dan wordt voorzeker het hart van Nederlands groten kardinaal J. de Jong ontroerd van dankbaarheid en vreugde over zoveel aanhankelijkheid en christelijke liefde.

[..]ister avond overleed in den ouderdom van 69 jaar onze innig geliefde vader en broer

CARLO COCO.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag 4.30. [..]erfhuis Willibrordus 169.

Theodoor Coco
Pedro „
Pablo „
Clemence „
Martina „

NIEUWS VAN OVERAL

HEILIGVERKLARINGEN.

De Verenigde Staten kregen hun eerste heilige toen hoge Katholieke Prelaten in de Consistorie-hal unaniem stemden voor de canonisatie van Moeder Frances Xavier Cabrini van Chicago.

Twintig Kardinalen, veertig Aartsbisschoppen en Bisschoppen woonden de plechtigheid bij voor de heiligverklaring van drie anderen. Het zijn Bernardino Realino een Italiaanse Jezuïet, die in 1616 overleed, voorts Joan Elizabeth Richier des Ages, medestichteres van de Dochters van het Heilig Kruis en Joao de Britto, een Portugese Jezuïet die gemarteld werd in Brits Indië. De formele viering van de heiligverklaring van deze vier zal in de St. Pieter plaats vinden op 7 Juli. De Deken van het Heilig College van Kardinalen, Granito Pignatelli de Belmonte, las de uitslagen van de stemming der Prelaten voor.

Het semi-openbaar Consistorie werd voorafgegaan door een geheime, waarbij volgens een goed ingelichte Vaticaanse bron de Paus de benoeming van bijna honderd Aartsbisschoppen en Bisschoppen over de gehele wereld bekendmaakte.

De succesrijke voltooiïng van het proces van heiligverklaring van Moeder Cabrini, missionarisse en een der stichters van de Orde van het Heilig Hart, was een uitgemaakte zaak seder de publieke bepleiting van haar zaak tijdens het openbaar Consistorie op 21 Februari (Vaticaanstad, (AP) 13.6).

HINDERLIJKE OEFENINGEN.

Generaal Mark Clark, het Noordamerikaanse lid van de Geallieerde Bestuursraad voor Oostenrijk, protesteerde tweemaal bij het Russische commando tegen de schietoefeningen van Russische jachtvliegtuigen boven het Noordamerikaanse vliegveld Tulln, waarbij o.a. op een rode vlag boven op de Noordamerikaanse radiomast gemikt werd (Wenen, (AP) 12.6).

DE POLITIEKE TOESTAND IN HAITI.

De Militaire Junta in Haïti heeft Dinsdagavond de staat van beleg en de avondklok opgeheven. Dit volgde na de publicatie van een lijst met de namen der Senatoren die gekozen werden bij de recente verkiezingen en de beslissing van het Congres om Maandag bijeen te komen. Een der eerste taken van het Congres zal zijn om beslissingen te nemen over de diverse verkiezingsdisputen en de beweringen dat er fraude gepleegd zou zijn in individuele twisten om Kamerzetels te onderzoeken. Het Congres moet ook beslissen of het eerst een President der republiek zal kiezen of de voorrang geven aan de ontwerping van een nieuwe grondwet en later een President kiezen. Hierover lopen de meningen uit-een. Sommigen zijn van mening dat het Congres eerst den President moet kiezen opdat het staatstuk niet beïnvloed worde door de executieve.

De candidaten voor het Presidentschap voeren campagne onder de leden van het Congres. Degenen die geacht worden het sterkst te staan op het ogenblik zijn de Afgevaardigden Estime Dumarsais en Senator Pierre Louis Bignon. Beiden zijn zwart en gekant tegen de mulatten-aristocratie (Port au Prince, (AP) 12.6).

MAURICE KOECHLIN OVERLEDEN.

Maurice Koechlin, de ingenieur die de eerste plannen voor de Eiffeltoren ontwierp, is op 90-jarige leeftijd overleden (Montreaux, Frankrijk, (AP) 11.6).

EEN VERKLARING VAN MIHAILOVITSJ.

Mihailovitsj getuigde heden voor de rechtbank in Beograd, dat de Britse missie in Joegoslavië hem instructies gaf om Tito's strijdkrachten uit te roeien. De leider der Tsjetniks beschreef de betrekkingen van zijn ondergronde troepen met de Duitsers tijdens de bezetting van Joegoslavië in 1943 als „geen samenwerking doch een strijd". (Beograd, (AP) 12.6).

GENERAAL ARANDA GEARRESTEERD.

Reizigers die uit Asunción in Buenos Aires aankwamen, meldden de arrestatie van Generaal Bernardo Aranda, leider van de anti-Noordamerikaanse groep in Paraguay. Nog 26 andere legerofficieren werden gearresteerd als gevolg van de breuk tussen President Higinio Morinigo en een deel van het leger (Buenos Aires, (AP) 12.6).

DE DIEFSTAL DER DUITSE KROONJUWELEN.

Het Noordamerikaanse leger in Duitsland maakte bekend, dat voor een waarde van 40 tot 50.000 dollar van de kroonjuwelen van het Huis van Hesse terug gevonden werden in Duitsland na de arrestatie van een Noordamerikaansen majoor op Zondag jl. in Frankfurt (Frankfurt, (AP) 13.6).

NIEUWE NUNTIUS NAAR BOEKAREST.

Bevoegde kringen zeiden, dat de Noordamerikaanse Bisschop Gerald Osara vermoedelijk naar Boekarest zal gaan als Nuntius om Mgr. Andrea Cashulp te vervangen, die op verzoek van de Roemeense regering wordt teruggeroepen. (Rome, (AP) 11.6).

EEN NIEUWE KOMEET.

Uit Rome werd gemeld, dat een aantal priesters, bekend onder de naam van de „zes wijzen van Castel Gandolfo" en geleid door een Nederlandsen geestelijke, thans dagelijks de loop van een nieuwe komeet in kaart brengen, die voor het eerst waargenomen werd door het Vaticaanse observatorium. Dit observatorium is op Castel Gandolfo, het buitenverblijf van den Paus gevestigd. De acht geestelijken, allen Jezuïeten, staan onder leiding van Pater Johannes Stein, een Nederlander, en besteden hun tijd aan het observeren van hemelverschijnselen. De nieuwe komeet heet de Timmer-komeet, daar zij het eerst werd waargenomen door een Nederlandsen frater, Mathieu Timmer (Aneta).

HOTELS VOOR TOERISTEN

Het blad „El Universal" bericht, dat met medewerking van de Revolutionnaire Regering de Toerisme Club van Venezuela 16 hotels zal bouwen, verspreid over geheel Venezuela, teneinde op grote schaal de toeristische excursies naar Venezuela te kunnen bevorderen. Naar dit blad uiteenkent zal alles Bs. 13.000.000.000 kosten. Ongetwijfeld zullen zij grote attracties en goede diensten aan de toeristen van de gehele wereld die Venezuela bezoeken, bieden.

HOOVER IN RIO.

Herbert Hoover is aangekomen in Rio de Janeiro. Hij is van plan er verschillende dagen te blijven teneinde de mogelijkheden van de voedsel-bijdrage van Brazilië te bestuderen (Rio de Janeiro, (AP) 12.6).

OOK BRITSE VLIEGDIENST OP DE VERENIGDE STATEN.

Op 1 Juli a.s. zal de British Overseas Airways, die tot dusver nog geen dienst had op de Verenigde Staten, een begin maken met regelmatige overtochten. Voorlopig wordt tweemaal per week heen en terug gevlogen via Rineanna in Eire en Gander, (New Foundland).

Laatste Nieuws

— Umberto is met gevolg per vliegtuig vertrokken van het vliegveld Ciampino bij Rome. Onder de kleine menigte die op het vliegveld aanwezig was bevonden zich enkele soldaten die hem toejuichten. Het viermotorige vliegtuig vertrok om 14.10 uur. Umberto was gekleed in een grijs wandelcostuum. Bij het afscheid werden groeten gewisseld door het kussen op de wangen. Volgens mededeling is Umbero op weg naar Portugal om zich te voegen bij de koningin en de kinderen.

De Provinciale Statenverkiezingen in Nederland.

Een succes voor Katholieken en Communisten.

De Strijd Christendom-Nieuw Heidendom spitst zich toe.

door

F. J. DE FRAITURE.

De verkiezingen voor de Provinciale Staten, die in Nederland zo kort na de Tweede Kamerverkiezingen plaats hadden — er waren slechts 12 dagen tussen — hebben een nog duidelijker beeld gegeven van de politieke constellatie, dan we na de eerste verkiezingsslag reeds hadden. In deze 12 dagen keerden 141.389 kiezers — 2½% — die de eerste maal op de Partij van de Arbeid gestemd hadden, deze partij na de nederlaag van 17 Mei de rug toe. Pl. m. 30.000 van deze stemmen gingen over naar de Communisten, de overige naar de Katholieke Volkspartij, de Christelijk Historische Unie en andere partijen. De katholieke overwinning, die bij de Tweede Kamer-verkiezingen was bevochten, werd nu stevig bevestigd door een vooruitgang in die dagen met nog 0,61%. De Katholieke Volkspartij mag dan ook zeer tevreden zijn met deze uitslag, al zijn er enkele uitslagen, met name in het Zuiden, die enigermate teleur hebben gesteld. In vergelijking met de Provinciale Staten-verkiezingen van 1939 verloor Limburg nl. een zetel, alhoewel het stemmenaantal t.o.v. 17 Mei jl. met bijna 2500 stemmen vermeerderde. Brabant had een zetel kunnen winnen, wanneer er geen dissidente jongeren waren geweest. Utrecht verloor eveneens een zetel, maar Gelderland, Noord-Holland, Drente en Zeeland wonnen er ieder een bij, zodat de totale winst voor de Katholieke Volkspartij over het hele land toch nog 2 zetels in de onderscheiden Staten, hetgeen 32 meer is, dan de op haar volgende Partij van de Arbeid heeft, die er van 175 der vroegere S.D.A.P. nog maar 156 overhield en derhalve niet minder dan 19 zetels kwijtraakte.

De Communisten gingen sedert 17 Mei met 0,84% vooruit; t.o.v. de vorige staten-verkiezingen in 1939 wonnen zij niet minder dan 46 zetels en kwamen daarmee op 58 zetels. Vanzelfsprekend werd deze winst allereerst in de Westelijke provincies met de grote steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag behaald. In Noord-Holland won de C.P.N. 12 en in Zuid-Holland 8 zetels. Dan volgen Friesland en Groningen ieder met 5 zetels winst.

En deze resultaten werden bereikt ondanks het feit, dat meer dan een half milloen kiezers — om precies te zijn 588.651 — van de stembus wegbleven of een ongeldige stem uitbrachten. Bij de Kamer-verkiezingen op 17 Mei zijn 483.592 kiezers thuis gebleven. Derhalve zijn er bij de Staten-verkiezingen 105.060 méér kiezers thuis gebleven dan bij de Kamer-verkiezingen.

De katholieken van Gelderland hebben weer het best gestemd van alle provincies. Gebaseerd op deze resultaten zou de Eerste Kamer er als volgt uit komen te zien:

Katholieke Volkspartij 16; Partij van de Arbeid 14; Anti-Revolutionnairen 7; Christelijk Historischen 5; Communisten 5; Partij van de Vrijheid 3. Op het ogenblik is er geen enkele Communist in de Eerste Kamer. Bij de as. Eerste Kamer-verkiezingen zullen dus waarschijnlijk 5 Communisten hun intrede in de Eerste Kamer doen.

Gezien de resultaten van deze twee verkiezingen met een tussenruimte van 12 dagen, is het duidelijk, dat de strijd tussen Christendom en nieuwheidendom zich scherper toespitst en dat de eindstrijd zal gaan tussen deze twee groepen: voor en tegen God.

Slechts een vooruitstrevende politiek in het toekomstig regeringsbeleid zal de rode vloed kunnen bedwingen.

Wat deed het Ministerie van Handel en Nijverheid.

„Commentaar" orgaan van de K.V.D. geeft hier op het volgende antwoord:

Voor de oorlog was Nederland een der rijkste landen van de wereld. Ons land beschikte over een zeer doelmatig productie-apparaat, het had een omvangrijke buitenlandse handel, een belangrijke doorvoerhandel en een bloeiende scheepvaart. De levensstandaard — speciaal die van de arbeidersklasse — behoorde tot de hoogste op het vasteland in Europa. Onze woningtoestand dwong de bewondering van iedere buitenlander af.

De erfenis, die de Duitsers achter lieten, steekt, bij dit vooroorlogse beeld, af als de nacht bij de dag. De helft van onze koopvaardijvloot was in de oorlog verloren gegaan. Het binnenlandse verkeersnet geheel verstoord. De kolenproductie tot een derde van normaal verminderd. Nederland was in chaos gekeerd. Chaos, die diepe ellende bracht in stad en land.

Toen de totale bevrijding kwam.

Onder deze omstandigheden maakte het Nederlandse volk na zijn totale bevrijding in Mei 1945 een begin met herstel en wederopbouw. De Regering, die hierin leiding geven moest, werd een schier onmenselijke taak opgelegd. De taak om op de kortst mogelijke termijn zorg te dragen voor de terugkeer van een sociaal gerechtvaardigde levensstandaard voor de gehele bevolking.

Tegelijk met de bevrijding van het Westen van ons land daalden de eerste levensmiddelen uit de Geallieerde vliegtuigen op Nederlandse bodem neer. De in Londen zetelende Regering had de enorme behoefte van ons land voorzien. Gedurende de oorlogsjaren had zij tal van aankopen verricht en voorraden opgeslagen.

De Regeringsaankopen.

De Regering slechts bezat de beschikking over buitenlandse betaalmiddelen en zij alleen had het gezag om met andere regeringen onderhandelingen te voeren, teneinde beslag te leggen op goederen, welke overal ter wereld schaars waren en die dientengevolge slechts met een officiële vergunning konden worden gekocht. De aanvoer van deze goederen begon reeds in de periode, toen slechts een gedeelte van ons land bevrijd was. Zij werd in versterkte mate voortgezet, nadat de oorlogsverschrikkingen achter de rug waren. Ook na de bevrijding moesten aankopen worden verricht. Op dezelfde grond, als reeds genoemd, was ook toen gedurende de eerste tijd de Regering de aangewezen instantie voor deze aankopen.

De Nederlandse Staat zag zich voor de noodzaak gesteld als groothandelaar op te treden. Zij deed dit stellig niet van harte — een geïmproviseerd ambtelijk apparaat in een tijd van verwarring en gering aanbod kan ongetwijfeld de prestaties van de particuliere handel in normale verhoudingen niet evenaren. Er bestond echter geen keus. De goederen moesten worden gekocht, vele buitenlandse regeringen wensten slechts met vertegenwoordigers van de Staat te onderhandelen, en de particuliere handel, die 5 jaar lang van alle overzeese verkeer was uitgesloten, moest zich eerst opnieuw oriënteren, voordat er van hervatting van zijn functie sprake kon zijn. In totaal bedraagt de waarde van door de Regering aangekochte goederen meer dan 1 milliard gulden.

De zuivering van het apparaat.

Deze eerste voorziening was niet meer dan noodvoorziening. Onmiddellijk moesten stappen worden ondernomen om het apparaat—zowel ambtelijk, als niet-ambtelijk — aan te passen aan de ontzagwekkende groei van de te verrichten werkzaamheden. Hierdoor moest ook het Ministerie van Handel en Nijverheid zich met de zuivering bezighouden.

In de eerste plaats de zuivering intern: Uit het eigen ambtenarencorps (de onder het Ministerie ressorterende diensten inbegrepen) moesten de personen, wier houding in de oorlogsjaren niet door de beugel kon, worden verwijderd. Daartoe werden een aantal advies-commissies ingesteld. Afzonderlijke commissies werden benoemd voor de zuivering van het vaste personeel van de Kamers van Koophandel en de organisaties van het bedrijfsleven. De zuivering der laatste categorie is practisch ten einde. Het aantal ambtenaren tegen wie zuiveringsprocedures zijn ingesteld, beloopt circa 500.

Daarnaast stond het brede terrein van de zuivering van het bedrijfsleven. Haar juridische grondslag verkreeg deze door het in September 1945 afgekondigde Koninklijke Besluit Zuivering Bedrijfsleven. Het bleek noodzakelijk een groot aantal (in totaal 43) zuiveringsraden in het leven te roepen. Zij werden voor industrie en groothandel functioneel, voor détailhandel en ambacht geografisch ingedeeld. Deze raden hadden tot taak zich uit te spreken over collaboratie, waarbij een centrale zuiveringsraad de uiteindelijke beslissing bekrachtigde.

Het heeft geruime tijd gekost voordat de zuiveringsraden, welke op het terrein van handel en nijverheid nodig waren, de arbeid konden aanvatten. Dit is begrijpelijk, omdat voor de benoeming van iedere afzonderlijke persoon het advies van de illegaliteit moest worden ingewonnen; een eis, die gesteld moest worden om te voorkomen, dat personen in de zuiveringsraad zitting zouden nemen, die zelf niet vrijuit gingen. Circa 1500 gevallen van collaboratie zijn thans in onderzoek.

Het aantal „zuiveringsgevallen" is in vergelijking met het totaal in het ambtelijke apparaat en in het bedrijfsleven werkzame personen gelukkig zo gering, dat hierdoor het werk niet geschaad wordt.

De terugvoer van geroofde goederen uit Duitsland.

Met spoed moest getracht worden de eigen productie op te voeren en het productie-apparaat te herstellen. Wat dit laatste betreft, werd natuurlijk in de eerste plaats getracht de naar Duitsland gevoerde machine-installaties terug te krijgen. Te dien einde werd het Commissariaat-Generaal voor de Nederlandse Economische Belangen in Duitsland ingesteld.

Aanvankelijk had het Commissariaat grote moeilijkheden te overwinnen maar nu het contact met de autoriteiten van de bezettende machten in de verschillende Duitse zônes eenmaal is gelegd, heeft de terugvoer een vlotter verloop. Overzee via Delfzijl en ook over land worden regelmatig waardevolle fabrieksinstallaties teruggevoerd. Voorbeelden hiervan zijn die van de Gazelle-Rijwielen-fabriek, van de Aluminium Wals- en Persbedrijven te Oudenrijn, van de Radiolampenfabriek van Philips (bestaande uit ongeveer 1200 machines), van de Machinefabriek Rademakers te Rotterdam en van de Michelin-Fabriek te 's-Hertogenbosch. Verwacht kan worden, dat nog een groot aantal goederen zal worden teruggevoerd.

De bereikte resultaten zijn belangrijk, maar zij vormen desondanks een klein gedeelte van de waarde van de gestolen goederen, die in totaal op basis van de prijzen van 1940 op ruim f 3½ milliard wordt geschat.

De uit Duitsland terug gevoerde goederen vormen een aanzienlijke bijdrage tot het herstel van onze productie. Het belangrijkste probleem hierbij is evenwel niet in de eerste plaats de hoeveelheid beschikbare machines, maar de energie om deze machines te doen werken. Met recht kan gezegd worden, dat de kolenvoorziening tot de grondpeilers behoort van ons economisch leven.

De kolenvoorziening.

Hoewel, vergeleken met de toestand van direct na de bevrijding, met de kolenvoorziening in Nederland ongetwijfeld goede resultaten zijn bereikt, en door zeer velen in de mijnstreek met volle overgave en energie wordt gewerkt, kan in de behoefte aan het zware goud nog slechts zeer ten dele worden voorzien.

Nadat de gemiddelde dagproductie in de maand Juni 1945 ruim 15.000 ton bedroeg, steeg deze in October tot 20.000 ton en in Februari 1946 tot meer dan 24.000 ton. De huidige dagproductie bedraagt meer dan 26.000 ton. Hiernaast vindt regelmatig aanvoer van steenkool uit Amerika en Duitsland plaats.

Hoewel dus een aanzienlijke productiestijging is vast te stellen, was deze niet voldoende om in de laatste winter meer dan 7 mud kolen per gezin uit te reiken. De industrie kon slechts in een beperkt gedeelte van haar normale steenkoolbehoefte worden voorzien.

Twee factoren, welke een bevredigend verloop van de distributie van de beschikbare kolen gedurende het op 1 Mei as. aanvangende nieuwe kolenjaar zullen gaan bevorderen, zijn een voldoend aanbod van wagons voor het binnenlandse vervoer en het feit, dat met de distributiemaatregelen op het normale tijdstip een aanvang kan worden gemaakt. Daardoor zal de bevoorrading van de brandstoffenhandelaren en de industriële grootverbruikers met minder moeilijkheden gepaard kunnen gaan, dan in het eerste kolenjaar na de bevrijding het geval was. Maar niet de kolenvoorziening alleen is bepalend voor het industriële herstel. Hiernaast rijst tegelijkertijd het vraagstuk van de voorziening met grondstoffen, die voor het grootste deel uit het buitenland aangevoerd moeten worden.

De besteding van onze deviezen.

Nadat de strijd een jaar geleden geëindigd is, zijn de aankoopmogelijkheden op de voor vele producten schaarse wereldmarkt, nog steeds beperkt. Hiernaast wordt onze aankoopcapaciteit begrensd door de ons ter beschikking staande buitenlandse betaalmiddelen.

Daarom worden in overleg tussen overheid en bedrijfsleven aankoopprogramma's opgesteld, die aangepast moeten worden aan de aankoopmogelijkheden, de beschikbare deviezen en de behoeften van de verschillende sectoren van de Nederlandse maatschappij. Het bepalen van een urgentieschema voor de deviezenbesteding is een van de moeilijkste problemen in de na-oorlogse ontwikkeling. In grote lijnen geschiedt dit in een interdepartementale commissie — de Verificatie-commissie Aankopen Buitenland — die onder voorzitterschap staat van den Secretaris-Generaal van het Ministerie van Handel en Nijverheid.

Reeds eerder werd vermeld, dat ons economisch uitgeputte land in belangrijke mate van invoer afhankelijk is. Wanneer wij ons dan realiseren, dat deze invoer bijna geheel afhankelijk is van onze buitenlandse betaalmiddelen, dan is het duidelijk, dat het een nationaal belang is, hiervan zoveel mogelijk ter beschikking te hebben. Dat wil zeggen, dat — ten behoeve van onze noodzakelijke invoer — de uitvoer zoveel mogelijk bevorderd moet worden. Uitvoer zelfs van artikelen, die wij hier zo goed zelf kunnen gebruiken.

Tegen een invoer van f 2½ à 3½ milliard in het jaar 1946 is een uitvoer van ongeveer f 1 milliard geraamd. Het voldoen aan dit laatste cijfer is voorwaarde voor de verwerkelijking van het eerste. Om dit te bereiken was het nodig, dat onze economische activiteit niet alleen tot ons eigen landsgebied beperkt bleef, maar dat deze zich ook internationaal oriënteerde.

Internationale handelsbetrekkingen.

Nederland is dan ook toegetreden tot de verschillende internationale organisaties, die beogen de financiële wereldvraagstukken, de voedselproductie en -distributie en de productie en afzet van verschillende schaarse grondstoffen te regelen. In afwachting van de definitieve internationale regeling van het handelsverkeer waarvoor in de herfst van dit jaar in de Verenigde Staten de voorbereidende besprekingen gehouden zullen worden, heeft ons land reeds met verschillende landen directe onderhandelingen gevoerd en zogenaamde bilaterale verdragen afgesloten. Naast regelingen over monetaire quaesties met Engeland en de Verenigde Staten, zijn handelsaccoorden tot stand gekomen met Noorwegen, Zweden en Denemarken, Tsjechoslowakije en Zwitserland. België, Portugal en kortgeleden ook met Frankrijk. Met België zijn onderhandelingen gaande over een groot nieuw handelsverdrag, waarbij ook de quaestie van de Tolunie een rol speelt.

Inschakeling particuliere handel.

Was tijdens de oorlog en ook in de eerste phase van de naoorlogse periode het systeem van regeringsaankopen nog het enig mogelijke, thans wordt het grootste deel van de buitenlandse handel weer door het particuliere bedrijfsleven verricht.

Ook in de Verenigde Staten, waar de regeringsaankoop-organisatie nog het langste heeft doorgewerkt, wordt de particuliere handel steeds meer ingeschakeld. Slechts voor voedingsmiddelen en voor enkele schaarse producten, waarvan de verdeling internationaal geregeld is, geldt dit niet. Daar ons land nog steeds over zeer weinig betalingsmiddelen beschikt wordt door middel van het stelsel van in- en uitvoervergunningen contrôle geoefend, teneinde te bereiken, dat in de eerste plaats die goederen worden ingevoerd, welke voor de wederopbouw van Nederland het meest urgent zijn en die artikelen uitgevoerd, welke de meeste deviezenwinst opleveren.

Prijspolitiek.

Om op de internationale markt onze plaats te heroveren, met het doel een sociaal gerechtvaardigde levensstandaard voor ons gehele volk te waarborgen, maakte onmiddellijk na de bevrijding een actieve prijspolitiek een belangrijk onderdeel van het economisch beleid uit. De prijspolitiek is er op gericht, het prijspeil zo stabiel en zo laag mogelijk te houden. De middelen, welke daartoe worden aangewend zijn: herziening van de handelsmarges door verscherpte prijscalculaties.

Daarnaast wordt de productie gericht op de behoeften van de grote massa des volks, waarbij de gedachte aan een zekere standaardisatie onder ogen wordt gezien. Een begin is reeds gemaakt met de meubelindustrie, waarbij de regering, evenals bij al haar overige activiteiten, op de volle medewerking van het bedrijfsleven vertrouwt. Ook van het publiek is het afhankelijk of de prijspolitiek tot een succes kan worden gemaakt.

De prijzen van goederen en diensten worden zoveel mogelijk bekend gemaakt, zodat iedereen in staat is het handhaven van het noodzakelijke prijspeil te ondersteunen door niet meer te betalen, dan wettelijk toegestaan is. Naast deze vrijwillige medewerking is de prijspolitiek afhankelijk van een doelmatig contrôle-apparaat en een strenge berechting van overtredingen. En hoewel met eenzelfde inkomen als voor de oorlog momenteel slechts ongeveer 70% van de goederen gekocht kan worden als toen — een feit, waarin de algemene verarming van ons land belichaamd is — kan gelukkig gezegd worden, dat onze samenleving de greep van inflatie tot nu toe ontlopen is. Om te zorgen, dat deze uitspraak ook in de toekomst bewaarheid zal blijven, zal op korte termijn de arbeids-productiviteit aanzienlijk moeten stijgen.

Stijgende productie en ruimere voorziening

Na een jaar bevrijding was niet te verwachten, dat de vier grondproblemen van het industriële herstel — kolen, grondstoffen, verkeer en arbeid — geheel opgelost zouden zijn. Toch is hier een grote vooruitgang vast te stellen. Een vooruitgang, die het sterkst gekenmerkt wordt met de volgende twee cijfers: Aan het einde van het jaar 1945 was het cijfer van de door de Nederlandse industrie voortgebrachte goederen 25% van de productie in het laatste normale vooroorlogse jaar 1938. In het eerste kwartaal 1946 bedroeg dit cijfer 60%, dus meer dan tweemaal zoveel.

Deze stijging van de productie is de consument niet ongemerkt voorbij gegaan. Hoewel aan talrijke dringende behoeften nog lang niet voldoende tegemoet gekomen kon worden, is hierin toch belangrijke verbetering gekomen. Tal van distributiemaatregelen konden worden ingetrokken of vereenvoudigd. Naarmate de schaarste in hevigheid afnam, was het mogelijk de teugels van het starre distributiebeleid meer te laten vieren. Waar nog kort geleden schoenen en textiel alleen op speciale toewijzing verkrijgbaar waren — hetgeen zeggen wil: veel formulieren — kon hier overgegaan worden tot algemene distributie op punten. Niet alleen de distributie onder de consumenten werd gemakkelijker, ook de toewijzing van goederen en grondstoffen aan handel en industrie konden voor verschillende goederen vereenvoudigd worden. Niet de verkoop en omzet in een bepaalde periode in het verleden is in vele gevallen meer bepalend, maar de voorkeur van den consument uitgedrukt in de huidige omzet van het desbetreffende bedrijf. De overgang dus van het systeem van toewijzing volgens basisjaren naar het systeem van automatische herbevoorrading.

Welke veranderingen heeft het laatste jaar nu in de voorziening met de belangrijkste niet-agrarische gebruiksgoederen gebracht?

Textiel.

Doordat in de laatste jaren van de bezetting linnen- en klerenkast niet aangevuld konden worden, was de situatie op de dag der bevrijding zo, dat iedereen in feite zijn nog beschikbare textielgoederen vervangen moest. 800.000 Oorlogsslachtoffers bezaten geen andere kleren meer, dan die welke zij zelf droegen.

Grondstoffen voor de textielindustrie werden na de bevrijding spoedig in voldoende mate aangevoerd. Daar de voor de textielindustrie beschikbare hoeveelheid kolen slechts 45% van het normale verbruik bedroeg, was het niet mogelijk de productie zo op te voeren, dat de nood afdoende gelenigd kon worden. De productie liet slechts toe, dat in het afgelopen jaar gemiddeld per hoofd der bevolking 15 speciale punten werden uitgereikt. Daarnaast ontving iedere Nederlander een textielkaart van 25 punten. Het komende jaar zal zeker alle textielwensen niet in vervulling doen gaan, al mag worden verwacht, dat een belangrijke stap naar de verbetering der textielsituatie zal worden gezet.

Schoenen.

In Mei 1945 werden, teneinde in de nood zo doeltreffend mogelijk te voorzien, in het buitenland aangekochte schoenen zo snel mogelijk in het gehele land gedistribueerd. Spoedig ging men over tot een districts-gewijze schoenendistributie. De provincies boven de grote rivieren werden hiertoe in 5 districten verdeeld, waarin achtereenvolgens 1.800.000 paar schoenen gedistribueerd werden. Met ingang van 1 Januari 1946 liet de productie toe, dat over het gehele land gelijktijdig schoenenbonnen werden uitgereikt. Aangezien de huidige schoenenproductie per maand 600.000 paar bedraagt, kon per 1 April 1946 de verdeling hiervan in andere banen geleid worden, volgens welke maandelijks 1/10 gedeelte van de bevolking een bon voor een paar schoenen ontvangt. Vóór 1 Februari 1947 zal iedere Nederlander sinds de bevrijding een paar nieuwe schoenen ontvangen hebben.

Tabak.

Dat roken een behoefte geworden is, is wel onbetwist gebleken. Zo spoedig als dit enigszins mogelijk was, is met de distributie van rookartikelen een aanvang gemaakt. In September 1945 begon een algemene distributie met 2 rantsoenen in de 14 dagen. In October kon, dank zij de aanvoer van import-sigaretten de toewijzing verhoogd worden tot 3 rantsoenen per 2 weken, terwijl van 9 October af de heren 4 rantsoenen per 14 dagen kregen en de dames 2 in gelijke periode. Naast de tegemoetkoming aan de grote behoefte aan rookartikelen, werd door deze distributie ook een belangrijke bijdrage geleverd tot de bestrijding van de gifhandel.

Rijwielen.

Aangezien vervanging van rijwielen de laatste jaren achterwege moest blijven, is de huidige behoefte hieraan tot ongeveer 2 millioen stuks opgelopen. Daar onderdelen en grondstoffen in onvoldoende mate aanwezig zijn, zal het niet mogelijk zijn op korte termijn in deze behoefte uit eigen productie te voorzien.

Daarom is de Regering er toe overgegaan complete fietsen in het buitenland aan te kopen, waarvan in de loop van dit jaar er ongeveer 200.000 op de weg gebracht zullen worden. Bij het dezer dagen met Frankrijk afgesloten handelsverdrag is overeengekomen, dat dit land ook een niet onaanzienlijke hoeveelheid complete fietsen en rijwielen in onderdelen leveren zal. Ook uit Tsjecho-Slowakije worden deze ingevoerd, terwijl getracht wordt, gebruikte legerrijwielen in Engeland aan te kopen.

Rijwielbanden.

Reeds in Juni 1945 was het mogelijk de distributie van rijwielbanden op bescheiden schaal te hervatten. De maandelijkse banduitgifte toont een voortdurende stijging. In totaal zijn voor gewone rijwielen en transportrijwielen samen ruim 1 millioen buitenbanden en bijna 800.000 binnenbanden in distributie gebracht.

Ter versnelling van de distributie worden van April 1946 af maandelijks bonnen uitgereikt, die gedekt zijn door de productie van de laatste helft van de eerste helft van de betrokken maand. In April dus worden de banden verdeeld, die geproduceerd zijn in de tweede helft van Maart en in de eerste helft van April.

Serviesgoed.

Direct na de bevrijding van het Zuiden zijn te behoeve van de gedupeerden ongeveer 8 millioen punten serviesgoed uitgereikt. Dit betekent 60 punten per gezin van 4 personen. Nadat het gehele land was bevrijd, konden ook in het Noorden punten worden uitgegeven, terwijl werd voortgegaan met de voorziening van de geteisterde gebieden.

Op deze wijze werden nog eens 6 millioen punten uitgereikt. Half Maart is een einde gekomen aan de speciale voorziening van oorlogsslachtoffers. Toen is een algemene distributie voor personen tot 21 jaar ingevoerd. Voorts konden repatriërenden en zij, die op of na 18 Februari 1946 in het huwelijk zijn getreden, voor enig serviesgoed in aanmerking.

Huishoudelijke artikelen.

De Nederlandse behoefte aan huishoudelijke artikelen werd bij de bevrijding op ongeveer 6.000 ton geschat. Door gebrek aan kolen en grondstoffen is de industrie niet in staat om op korte termijn in deze behoefte te voorzien. Momenteel zijn de huishoudelijke artikelen slechts verkrijgbaar op speciale vergunningen, die worden uitgereikt aan jonggehuwden, a.s. moeders, oorlogsslachtoffers en repatrierenden, terwijl een belangrijk deel van de huidige productie gedistribueerd wordt via de Stichting Mijnwerkersvoorziening.

Bedrijfsorganisaties.

Hoe zeer de directe nood de aandacht van de Regering ook in beslag genomen heeft, zij heeft de vraagstukken van langere adem niet uit het oog verloren. De twee belangrijkste economische onderwerpen, wier wettelijke regeling werd voorbereid, waren de organisatie van het bedrijfsleven en de instelling van een orgaan, dat een omvattend plan ten behoeve van het economische beleid kan opstellen.

Steeds meer is het bedrijfsleven tot de overtuiging gekomen, dat samenwerking tussen bedrijfsgenoten de voorkeur verdient boven ongebreidelde concurrentie. Ook gaat van de overheid het verlangen naar dergelijke organen uit, omdat zij zelf daarin een mogelijkheid ziet, de grote hoeveelheid opgaven, waarmede crisis, oorlog en naoorlogse verhoudingen het centrale gezag werd en wordt belast, op een doelmatiger wijze tot oplossing te brengen, dan momenteel geschiedt.

Nog steeds moet vrijwel al het werk door de Ministeries, Rijksbureaux en andere overheidslichamen ter hand worden genomen. Dit geschiedt niet, evenmin als dit bij de regeringsaankopen het geval was, omdat dit op zichzelf wenselijk zou worden geacht. Het gebeurt bij gebrek aan beter. Het verlangen gaat uit naar decentralisatie en inschakeling van de belanghebbenden, die elk op hun eigen terrein de nodige deskundigheid bezitten.

De Regering heeft gemeend allen, die over deze problemen met kennis van zaken kunnen oordelen, in de gelegenheid te moeten stellen, hun inzichten tot uitdrukking te brengen door een voor-ontwerp van Wet op de Bedrijfsschappen te publiceren, waarin vele van de algemeen op dit punt bestaande gedachten een concrete uitwerking vonden. Hierin zijn drie belangrijke beginselen belichaamd.

In de eerste plaats, dat de overheid deelneemt aan de in hoofdzaak uit bedrijfsgenoten bestaande leiding van de bedrijfsschappen. In de tweede plaats, dat sociale en economische vraagstukken niet los van elkaar kunnen worden behandeld, zodat in de leiding der bedrijfs-organisaties een coördinatie van sociaal en economisch beleid wordt voorgesteld. In de derde plaats, dat het bedrijfsleven grotendeels in verticale kolommen samengebracht wordt, zodat het bedrijfsschap de producenten, de groothandel, de verwerkende industrie en de detailhandel van dezelfde soort van goederen omvat.

Het voor-ontwerp heeft een grote stroom van reacties ontlokt, die tot verdere uitwerking, respectievelijk herziening zullen kunnen bijdragen.

Het Centraal Planbureau.

Over tal van aangelegenheden heeft de overheid in het laatste jaar beslissingen moeten vellen: gebruik van deviezen, toewijzing van grondstoffen, verdeling van de beschikbare energie, aanwijzing van producten voor de export, etc. Bij zijn vraagstukken met verreikende gevolgen: wat geëxporteerd wordt, komt niet direct voor het binnenland ter beschikking — wie kolen voor een bepaald doel bestemt, moet een ander gebruik hiervan laten vallen.

Wat steeds duidelijker werd, was dat voor een waarlijk verantwoord economisch beleid een totaal overzicht der bepalende factoren onmisbaar is. Dan eerst kan men scherp in het oog vatten, wat men binnen het kader der mogelijkheden bereiken wil, dan eerst krijgt men ook het alomvattende overzicht, dat in staat stelt de grote gevaren van crisis en werkloosheid te onderkennen en te voorkomen. Het was wenselijk hiervoor een bijzonder orgaan te stichten, dat de Regering hierover zou kunnen adviseren. Om aan een en ander een vaste grondslag te geven, werd bij de Tweede Kamer een wetsontwerp tot oprichting van een Centraal Planbureau ingediend.

Van economische noodhulp tot economisch beleid.

De in het jaar na de bevrijding op economisch gebied verrichte arbeid stond in het teken van „werken zo goed en zo kwaad als het gaat".

Het ter beschikking staande bestuurs-apparaat had zijn bezwaren — toch moest het worden benut. Voldoende gegevens om volledig verantwoorde beslissingen te nemen ontbraken veelal — dan moest de knoop maar worden doorgehakt.

Er kon niet worden gewacht met het aanvatten der werkzaamheden, totdat het huisvestingsvraagstuk was opgelost, de nodige administratieve hulpmiddelen waren uitgewerkt, het uitgeputte personeel weer op krachten was gekomen, de ongeschikte — door demoralisatie aangetaste — elementen uit de personeelsbezetting waren verwijderd, de nodige coördinatie in het aanvankelijk ten gevolge van de deelsgewijze bevrijding van ons land onvermijdelijk zeer versnipperde en onoverzichtelijke bestuursapparaat tot stand was gekomen, etc. etc.

Al kon van tevoren worden gezegd, dat fouten en wanverhoudingen zouden voorkomen met alle daaraan verbonden teleurstellingen bij de geprikkelde toestand van de door de oorlog niet ongeschonden bevolking — met het herstel moest onbekommerd een begin worden gemaakt. Eerst geleidelijk aan kon de economische noodhulp ten einde komen en de voorwaarden voor een doeltreffend economisch beleid verbeterd worden.

Een graanmolen komt tot stilstand te Minneapolis, Minnesota, voor het eerst sinds 66 jaren, als gevolg van een tekort aan tarwe.